På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN (tredje afdeling)

1. **Sagen afvises.**

2. **Sagsøgeren betaler sagens omkostninger.**

Galmot Everling Kakouris

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 30. maj 1984.

Justitssekretæren
efter bemyndigelse

D. Louterman
Fuldmægtig

Y. Galmot
Formand for tredje afdeling

## FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT M. DARMON FREMSAT DEN 29. MARTS 1984 [1]

*Høje Domstol.*

1. På det fælles marked for kul og stål er det forbudt at udøve forskelsbehandling, navnlig med hensyn til priser (EKSF-traktatens artikler 4, litra b), og 60, stk. 1).

For at sikre, at forbudet overholdes, er det afgørende, at markedet er gennemsigtigt, og ifølge artikel 60, stk. 2, litra a), er virksomhederne derfor forpligtet til at offentliggøre deres prislister og salgsbetingelser. Kun de således offentliggjorte priser må anvendes, og Kommissionen kan pålægge bøder, såfremt traktatens regler overtrædes (artikel 64).

I medfør af traktatens artikel 47 foretog Kommissionen kontrol hos Ferriera

1 — Oversat fra fransk.

Vittoria. Det konstateredes, at de offentliggjorte listepriser ikke var blevet overholdt, idet der var blevet givet visse prisafslag, og Kommissionen pålagde derfor ved en beslutning af 14. juli 1983 selskabet en bøde på omkring 70 millioner italienske lire. Ferriera Vittoria har anlagt sag den 6. oktober 1983 for at få prøvet beslutningen, og Kommissionen har i medfør af procesreglementets artikel 91, stk. 1, fremsat begæring om, at sagen afvises.

Det er denne formalitetsindsigelse, jeg nærmere vil undersøge for at vurdere, om den er begrundet.

Undersøgelsen af, om den af Vittoria anlagte sag bør antages til realitetsbehandling, rejser problemer, som Domstolen sidst har udtalt sig om i dommen i Busseni-sagen [1]. Jeg vil i første omgang sammenholde de faktiske omstændigheder med de fællesskabsretlige regler om søgsmålsfrister og herefter, subsidiært, undersøge, om der måtte foreligge omstændigheder, der bevirker, at formalitetsindsigelsen alligevel ikke kan gøres gældende over for sagsøgeren.

2. Kommissionen har i sit indlæg klart og kort fremlagt de konkrete grunde til, at der er opstået et formalitetsproblem:

— Beslutningen af 14. juli 1983 blev meddelt den 21. juli: Det fremgår klart af modtagelsesbeviset, der blev underskrevet og tilbagesendt efter afleveringen af det rekommanderede brev;

— fristen for at anlægge annullationssøgsmål rettet mod en i medfør af EKSF-traktatens artikel 64 truffet kommissionsbeslutning er *en måned fra meddelelsen af retsakten* (traktatens artikler 33, stk. 3, og 36, sammenholdt med artikel 39 i statutten for EKSF-Domstolen);

— ifølge artikel 81, stk. 1, i procesreglementet for De europæiske Fællesskabers Domstol *begynder fristen at løbe dagen efter den dag, hvor den pågældende har fået meddelelse om retsakten*, det vil i det foreliggende tilfælde sige den 22. juli 1983;

— endelig bemærkes, at *afstandsfristen for Italien er på ti dage* (artikel 1 i bilag II til procesreglementet for De europæiske Fællesskabers Domstol, fastsat i henhold til den førnævnte artikel 39 og artikel 81, stk. 2, i procesreglementet).

Sagsøgeren havde derfor en frist på *én måned og ti dage* fra den 22. juli, som udløb *den 31. august om aftenen* [2]. Da stævningen først blev indgivet til Domstolens justitskontor den 6. oktober, må sagen som udgangspunkt afvises.

3. Sagsøgeren finder desuagtet de formelle betingelser opfyldt og påberåber sig herved, at man på grund af visse omstændigheder fik kendskab til Kommissionens skrivelse for sent.

Sagsøgeren har i denne forbindelse fremlagt en rapport fra gendarmeriet, hvori rigtigheden af en erklæring, som selskabets administrerende direktør har afgivet under ed, bekræftes. I dokumentet fastslås det dels, at virksomheden var lukket på grund af manglende arbejde (den såkaldte »Cassa integrazione«-ordning), blandt andet fra den 6. juni til den 28. august 1983, dels at selskabets administrerende direktør var fraværende af personlige grunde fra den 19. juli til den 26. august 1983, således at

1 — Dom af 9. 2. 1984 i sag 284/82, Sml. 1984, s. 557.

2 — Joseph Gand's forslag til afgørelse i de forenede sager 25-26/65, Simet og Feram, Sml. 1965-1968, s. 333; org. ref. Recueil 1967, s. 39, på s. 59.

han ikke fik faktisk kendskab til skrivelsen førend i slutningen af august. Ifølge direktøren ses det ikke, hvorfor sagen skulle være blevet anlagt så sent, hvis det ikke netop havde været for de førnævnte omstændigheder. Endvidere foreligger der ingen retsforskrifter, hvorefter indholdet af et rekommanderet brev automatisk formodes at komme til adressatens kundskab, så snart skrivelsen er uddelt. Endvidere kunne man ikke forudse noget brev med en så kort søgsmålsfrist.

Kommissionen bestrider den betydning, som virksomheden tillægger den førnævnte rapport. Den italienske gendarmerifunktionær har ikke herved på nogen måde bekræftet, at brevet ikke er blevet åbnet før i slutningen af august. Kommissionen fremhæver endvidere, at den administrerende direktør, der var fraværende i næsten 37 dage, har optrådt letsindigt, og anfører, at modtagelsesbeviset blev underskrevet af en person, som man må formode var bemyndiget hertil.

Med hensyn til sagsøgerens argumentation skal jeg bemærke, at vi ikke har fået præcise oplysninger om, hvornår Ferriera Vittorias administrerende direktør nøjagtigt fik kendskab til brevets indhold. I sit indlæg anfører sagsøgeren, at det skete i slutningen af august måned. Rapporten fra gendarmeriet er mere nøjagtig: den administrerende direktør har fået kendskab til skrivelsen »efter at være vendt tilbage fra ferie«, det vil sige den 27. august 1983, idet hans ferie sluttede den 26. august. Man vil bemærke, at sagsøgeren på det tidspunkt stadig kunne anlægge sag. Hvis man imidlertid lægger sagsøgerens opfattelse til grund, nemlig at fristen må antages at være begyndt at løbe den 27. august, er også stævningen i den endeligt anlagte sag indgivet inden for de fastlagte frister.

4. Selv om Ferriera Vittoria ikke udtrykkeligt har påberåbt sig nedennævnte bestemmelse for at retfærdiggøre det forsinkede sagsanlæg, kunne man måske forestille sig, at de af sagsøgeren påberåbte omstændigheder er sådanne, »som ikke kunne forudses«, eller at der må antages at foreligge »force majeure«, således at formalitetsindsigelsen ikke kan gøres gældende over for sagsøgeren (artikel 39, stk. 3, i statutten for EKSF-Domstolen). Noget sådant bør efter min opfattelse imidlertid ikke lægges til grund.

Det ligger således fast og er ikke blevet bestridt, at Kommissionen meddelte sin beslutning ved rekommanderet brev med modtagelsesbevis, og at dette blev tilbagesendt Kommissionen dateret den 21. juli og underskrevet i adressatvirksomhedens navn [1]. Herved er det uden betydning, *hvem der er underskriver,* når blot det, hvilket sagsøgeren ikke bestrider, drejer sig om »en person, der ifølge de gældende regler i bestemmelseslandet er bemyndiget hertil«, således som det fremgår af selve modtagelsesbevisets ordlyd.

Man kan endvidere ikke gøre gældende, at det tidspunkt, fra hvilket fristen begynder at løbe, er det tidspunkt, hvor adressaten har fået kendskab til *indholdet* af Kommissionens beslutning. Noget sådant ville være i modstrid med selve fristernes ufravigelige karakter, for så vidt det ville gøre tidspunktet for, hvornår fristen begynder at løbe, afhængig af et meget ubestemmeligt subjektivt forhold, hvorved retssikkerhedsprincippet, som reglerne vedrørende frister hviler på, ville blive bragt i fare.

Herudover vil man bemærke, at sagsøgeren som bilag har vedlagt kopier af en række »kreditnotaer« vedrørende godskrivninger og prisafslag, som virksomheden pr. kulance gav visse kunder

1 — De forenede sager 32-33/58, Sml. 1954-1964, s. 141; org. ref. Recueil 1958/1959, s. 273, på side 297, og Lagrange's forslag til afgørelse, s. 315-316.

på grund af de leverede produkters ringe kvalitet. Notaerne fra den 29. juni og 26. juli er forsynet med *stempel og underskrift fra den for virksomheden ansvarlige person (eller en person bemyndiget til at forpligte den økonomisk).* Endelig er en anden kreditnota, der ikke er underskrevet, men som også er fremlagt af sagsøgeren, dateret den 22. august 1983. Disse dokumenter er af to grunde interessante.

De viser for det første, at Ferriera Vittoria, selv om virksomheden var undergivet »Cassa Integrazioni Guadagni«-ordningen (lov nr. 675 af 12. 8. 1977), bevarede den sin juridiske opbygning og status som juridisk person. Dens personale blev ikke afskediget, og virksomheden blev ikke opløst. Den havde således den nødvendige retlige handleevne til at anlægge sag til prøvelse af Kommissionens beslutning [1], hvilket den da heller ikke har undladt at gøre i nærværende tilfælde, hvor den befandt sig i en tilsvarende situation.

For det andet vidner kreditnotaerne om, at virksomheden rent faktisk var repræsenteret af en person, der var bemyndiget til at underskrive sådanne dokumenter, og som så meget desto mere må have været i stand til at få kendskab til indholdet af et rekommanderet brev fra Kommissionen. Dette fremgår i øvrigt utvetydigt af, at modtagelsesbeviset blev underskrevet.

Hvad angår de andre omstændigheder, som Vittoria har påberåbt sig, nemlig dels det uforudsete brev med korte søgsmålsfrister dels den administrerende direktørs fravær på grund af ferie, *forekommer de alle selvforskyldte.* Det bør i den forbindelse bemærkes, at Kommissionens beslutning betegner afslutningen på en procedure, under hvilken sagsøgeren havde haft lejlighed til skriftligt og mundtligt at fremsætte sine bemærkninger vedrørende den påtalte overtrædelse. Virksomheden måtte derfor regne med, at Kommissionen ville pålægge den anfægtede bøde.

Til syvende og sidst er det efter min opfattelse forsømmelighed eller i hvert fald uforsigtighed, der er den direkte årsag til den situation, som virksomheden til sidst befandt sig i. Dette forklarer sagens forsinkede anlæg, men viser også en åbenbar mangel på foretagsomhed, eftersom det imellem den 27. og 31. august 1983 stadig var muligt, for eksempel ved telex, at indgive stævning.

For at bruge de samme ord, som Domstolen anvendte i dommen i *Busseni*-sagen, må jeg derfor konstatere, at der i det foreliggende tilfælde »hverken foreligger usædvanlige eller uundgåelige vanskeligheder, og heller ikke udefra kommende begivenheder, som virksomhedens direktion ikke havde indflydelse på, og som kunne have begrundet, at posten vedrørende virksomhedens drift ikke blev åbnet« [2].

På grundlag af de ovenfor nævnte overvejelser skal jeg sammenfattende foreslå, at Domstolen afviser den af virksomheden Ferriera Vittoria anlagte sag, og at sagsøgeren som følge heraf tilpligtes at afholde sagens omkostninger.

1 — Dom af 9. 2. 1984 i sag 284/82, Busseni, præmis 12, og G. Reischl's forslag til afgørelse.

2 — Den førnævnte dom i sag 284/82, præmis 13.